

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka

tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52

e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA PÓŁROCZE 2012 ROKU***

Ostrów Mazowiecka, październik 2012

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów	8
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	11
V.	Uwagi.....	15
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2008r. Nr 69 poz. 415 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczególnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia, a także projektowania kierunków szkoleń zawodowych (np. realizowanych przez różne instytucje w ramach EFS) do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego analizowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za I półrocze 2012 roku*” ma także na celu wyposażać doradców zawodowych i pośredników pracy w niezbędną wiedzę oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec I półrocza 2012 roku, wykazanej w badaniu T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby bez zawodu - jest to **1812 osób** (tj. blisko **36%** ogółu osób bezrobotnych), w tym **976 kobiet**.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	230	213
2.	Asystent ekonomiczny – [zawód szkolny: Technik ekonomista]	331403	216	196
3.	Technik mechanik	311504	139	8
4.	Ślusarz	722204	135	8
5.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	94	81
6.	Krawiec	753105	92	90
7.	Tokarz w metalu	722314	83	21
8.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	613003	72	42
9.	Ekonomista	241102	69	57
10.	Kucharz małej gastronomii	512002	66	50
11.	Technik rolnik	314207	64	46

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I połowy 2012 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec I półrocza 2011 roku, można zauważyć tylko niewielkie zmiany. Nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza

wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: sprzedawca, technik ekonomista, technik mechanik i ślusarz. Najistotniejszą różnicą w zestawieniach z końca I półrocza 2011 roku i końca I półrocza 2012 roku jest zmiana na pierwszym miejscu w tabeli. Obecnie najwięcej osób bezrobotnych legitymuje się zawodem sprzedawcy. Układ powyższej tabeli wynika z procesów zachodzących w I półroczu 2012 na lokalnym rynku pracy oraz struktury edukacji ponadpodstawowej w powiecie ostrowskim. W powyższej tabeli uwidocznił się efekt stabilizacji poziomu bezrobocia w powiecie ostrowskim, którego powodem było ogólne spowolnienie gospodarcze oraz nadal ograniczone środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Symptodem wspomnianego wyżej spowolnienia gospodarczego jest zwiększenie liczby bezrobotnych sprzedawców w stosunku do końca I półrocza 2011 roku. Świadczy to o zmniejszaniu się obrotów w handlu.

Można zauważyć, że w zawodach technik ekonomista, technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, właśnie o takich kierunkach kształcenia.

Ciągle istotnym problemem jest stopniowy wzrost liczby bezrobotnych ekonomistów. Ten kierunek studiów czy szkół policealnych jest stale bardzo popularny, mimo, że nie gwarantuje zatrudnienia. Te same stwierdzenia można odnieść do kierunku: pedagog i administracja publiczna mimo, że nie są one wykazywane w powyższej tabeli.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy, bo jak wynika z danych, corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu, która wynika z podatności tej branży na zjawiska makroekonomiczne (inflacja) i realnym spadkiem siły nabywczej dochodów konsumentów na lokalnym rynku. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku.

Nadal są wykazywane w półrocznych zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: ślusarz czy tokarz, mimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawiania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Rejestrując się w PUP, osoby te podały powyższe

zawody jako zawód do statystyk i od tego czasu ich sytuacja zawodowa nie uległa zmianie (np. nie wykonywały innego zawodu, który można przyjąć jako zawód do statystyk lub wykonywały prace proste, typu: robotnik gospodarczy). Tu również nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końca I półrocza 2011 roku.

Na szczególną uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2011 roku. Osoby zarejestrowane jako bezrobotne z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, są rejestrowani w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to coraz liczniejsza grupa (jest to obserwowany od kilku lat trend) i stanowi coraz większy odsetek ogółu bezrobotnych, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów. Jednocześnie z obserwacji wynika, iż ta grupa jest elastyczną grupą i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonej pracy na kilku różnych stanowiskach pracy. Osoby z tej kategorii bezrobotnych najczęściej kontynuują naukę na różnych poziomach w trybie zaocznym. Niestety bardzo często jest to nauka na nie trafionych kierunkach, na które nie ma zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów zachodzących na rynku pracy (kryzys ekonomiczny, ograniczenie środków z Funduszu Pracy) i tendencji w kształceniu (podejmowanie decyzji przez liczne grupy młodzieży o kształceniu w liceach ogólnokształcących i profilowanych).

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-I/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2012 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni
5.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
6.	51	Pracownicy usług osobistych
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8.	74	Elektrycy i elektronicy
9.	61	Rolnicy produkcji towarowej
10.	32	Średni personel do spraw zdrowia

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie niewiele różni się od tego z końca I półrocza 2011 roku. Zmiany dotyczą pozycji 4 i 5 oraz 9 i 10. Występujące na tych pozycjach grupy zawodów zamieniły się miejscami.

Oznacza to, że zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy, uwidocznione w Tabeli nr 1, zachodziły właśnie w obrębie wyszczególnionych w Tabeli nr 2 grup zawodowych. Świadczy to także o stosunkowo powolnych zmianach w strukturze gospodarczej powiatu.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-I/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w I półroczu 2012 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Maz. odnotowano **654** oferty pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **168** ofert stażu). Jest to znaczący wzrost liczby ofert pracy w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2011 roku (o blisko **64%**). Zwiększenie liczby ofert pracy to przede wszystkim efekt zgłoszenia zapotrzebowania na pracowników w firmie „KAMA”, która przyjęła do pracy szwaczki zwalniane w 2010 roku z likwidowanego zakładu „KARLEN”.

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie:

Oferty pracy według zawodów

Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2012 roku
1.	753303	Szwaczka	201
2.	515303	Robotnik gospodarczy	47
3.	522301	Sprzedawca	47
4.	411004	Technik prac biurowych	34
5.	731790	Szlifierz szkła płaskiego	20
6.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	19
7.	432103	Magazynier	12
8.	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	12
9.	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	11
10.	712703	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	11
11.	931301	Robotnik budowlany	10
12.	721303	Błacharz izolacji przemysłowych	10

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-IIP-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodzie szwaczka. W sumie zgłoszono **201 ofert pracy** w tym zawodzie. Należy jednak podkreślić, że był to jednorazowy efekt zwiększenia zatrudnienia w firmie „KAMA”, co napisano wyżej. Z kolei większość ofert zatrudnienia dla techników prac biurowych i robotników gospodarczych to oferty stażu i prac interwencyjnych, finansowane z EFS i FP.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pracodawcy sektora usług zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników głównie w zawodach: sprzedawca, kierowca samochodu ciężarowego, monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych i magazynier. Natomiast przemysł i budownictwo poszukiwały pracowników przede wszystkim do prac wymagających relatywnie niskich kwalifikacji.

Tendencje na rynku pracy, obrazowane m. in. stabilizacją poziomu bezrobocia w stosunku do stanu z końca I półrocza 2011 roku, wskazują na stagnację lokalnego rynku pracy (mimo zdecydowanie większej liczby zgłaszanych miejsc pracy, co było spowodowane wspomnianymi wyżej ofertami zatrudnienia w firmie „KAMA”). Wynika to z pewnej ostrożności pracodawców, obawiających się spowolnienia gospodarczego oraz nadal dużych ograniczeń w finansowaniu aktywnych form, co jest jednak istotnym czynnikiem dla lokalnego rynku pracy o takiej strukturze gospodarczej jak powiat ostrowski.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu I półrocza 2012 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
2.	51	Pracownicy usług osobistych
3.	52	Sprzedawcy i pokrewni
4.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
5.	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni
6.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
7.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
8.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
9.	73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni
10.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-1/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, obrazuje wspomniane wyżej trendy na lokalnym rynku pracy, które zarysowały się w I połowie 2012 roku. Subsydowane formy zatrudnienia były kierowane głównie do drugiej, piątej i dziesiątej grupy zawodów. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (a więc m. in. osób bez kwalifikacji, wykształcenia średniego, osób do 25 roku życia, czy po ukończeniu 50 roku życia). Natomiast oferty pracy w pozostałych grupach zawodów wynikają ze specyfiki struktury gospodarczej powiatu ostrowskiego, tj. dominacji sektora rolniczego, stosunkowo niskiego poziomu rozwoju sfery usług rynkowych oraz rozwoju niezbyt zaawansowanych technologicznie gałęzi przemysłu i budownictwa (proste prace produkcyjne). Wyjątkiem jest tu wyżej opisana sytuacja firmy „KAMA”, która oferty pracy kierowała do grupy zawodów z pierwszego miejsca w Tabeli nr 4.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	515303	Robotnik gospodarczy	23,5000
2.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	8,0000
3.	941201	Pomoc kuchenna	8,0000
4.	753303	Szwaczka	5,5833
5.	331203	Referent (asystent) bankowości	5,0000
6.	911203	Pokojowa	5,0000
7.	834401	Kierowca operator wózka widłowego	3,6667
8.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,5000
9.	962906	Woźny	3,0000
10.	931205	Robotnik drogowy	3,0000
11.	441101	Pomocnik biblioteczny	3,0000
12.	411004	Technik prac biurowych	2,2667
13.	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	2,0000
14.	751104	Rozbieracz - wykrawacz	2,0000
15.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,9000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

Zawody deficytowe występują na rynku pracy znacznie rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie

na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd.

Tabela nr 5 przedstawia 15 zawodów deficytowych. I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny. Na przykład jako deficytowy są wymieniane zawody: pomocnik biblioteczny, technik prac biurowych, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, jest aktywizowana najliczniejsza grupa bezrobotnych bez zawodu lub doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. robotnik gospodarczy czy pomoc kuchenna). Trudności interpretacyjne obrazuje także np. przypadek zawodu: „szwaczka”. Zawód ten został wyszczególniony jako deficytowy, ze względu na wyżej omówiony przypadek firmy „KAMA”. Natomiast poniżej, jako nadwyżkowy został wykazany zawód: „krawiec”, mimo niemal tożsamego zakresu zadań zawodowych i wymaganych kwalifikacji.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	753105	Krawiec	0,0213
2.	751204	Piekarz	0,0435
3.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0500
4.	722314	Tokarz w metalu	0,0513
5.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,0526
6.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0588
7.	752205	Stolarz	0,0714
8.	242217	Specjalista administracji publicznej	0,0833
9.	722204	Ślusarz	0,1094
10.	961302	Robotnik placowy	0,1429
11.	751105	Rzeźnik - wędliniarz	0,1429
12.	513101	Kelner	0,1429
13.	351203	Technik informatyk	0,1429
14.	311204	Technik budownictwa	0,1667

15.	712601	Hydraulik	0,1667
16.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1667
17.	514202	Kosmetyczka	0,2500
18.	522305	Technik handlowiec	0,2500
19.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,2500
20.	514101	Fryzjer	0,2727
21.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,3333
22.	522301	Sprzedawca	0,4700
23.	523002	Kasjer handlowy	0,5000
24.	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,5000
25.	8332021	Kierowca ciągnika siodłowego	0,5000
26.	962902	Dozorca	0,5000
27.	932101	Pakowacz	0,6000
28.	931301	Robotnik budowlany	0,6667
29.	512001	Kucharz	0,6667
30.	711101	Konserwator budynków	0,6667

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

W powyższej tabeli wyszczególniono zawody nadwyżkowe w powiecie ostrowskim, które wystąpiły w I półroczu 2012 roku. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w/w tabela znacząco różni się od zestawienia z końca I półrocza 2011 roku. Zwraca uwagę występowanie w powyższej tabeli zawodów, w których nadal kształcą się uczniowie szkół zasadniczych i średnich zawodowych z terenu powiatu ostrowskiego.

Warto podkreślić, że część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym w zależności od tego jaki zawód zostanie przyjęty do statystyk. Jest to zgodne z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ służącego do obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami które nie ograniczają się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym lub wyuczonym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem, w zależności od potrzeb rynku pracy, podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie podkreślić problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki (deficytu) danego zawodu. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. mechanik pojazdów samochodowych i mechanik samochodów osobowych). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: robotnik placowy czy pakowacz. Do wykonywania innych zawodów (np. sprzedawca) niezbędne są odpowiednie predyspozycje, a mniejsze znaczenie mają odpowiednie

wykształcenie czy umiejętności zawodowe. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. psycholog, lekarz, nauczyciel biologii itp.).

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	1,0000
2.	262101	Archiwista	1,0000
3.	311890	Pozostali kreślarze	1,0000
4.	332302	Zaopatrzeniowiec	1,0000
5.	334306	Technik administracji	1,0000
6.	712101	Dekarz	1,0000
7.	422602	Recepcjonista	1,0000
8.	712202	Glazurnik	1,0000
9.	912102	Pracznica	1,0000
10.	741103	Elektryk	1,0000
11.	962105	Goniec	1,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-1/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012 roku.

W omawianym okresie odnotowano 11 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W porównaniu do końca pierwszego półrocza 2011 roku znacząco zmieniło się zestawienie zawodów zrównoważonych. Nie sposób określić trendów na rynku pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Dlatego tak zmienia się co półrocze zestawienie zawodów zrównoważonych.

V. UWAGI

Niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **654 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w I półroczu 2012 roku, **168 ofert** to miejsca zorganizowane w ramach staży. Znacząco wpływa to na układ tabel zawodów zrównoważonych, nadwyżkowych i deficytowych. Należy ponownie podkreślić znaczący wpływ ograniczenia środków Funduszu Pracy na strukturę bezrobocia i liczbę osób bezrobotnych. Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie zawsze przedstawiają rzeczywisty stan zawodów deficytowych i nadwyżkowych na danym, lokalnym rynku pracy. Zwrócono także wyżej uwagę na problemy interpretacyjne, związane z zestawieniem zawodów zrównoważonych w Tabeli 7.

Powyższa analiza uprawnia do stwierdzenia, że stosowane wskaźniki nie pozwalają jednoznacznie określić, które z zawodów są jednoznacznie nadwyżkowe, a które deficytowe. Niniejszy monitoring nie oddaje zatem rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-I/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2012;
- 2) **Tablica T-I/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2012;
- 3) **Tablica T-I/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2012;
- 4) **Tablica T-I/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2012;
- 5) **Tablica T-I/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2012.

Sporządził: *Robert Kniatkowski*
tel. (0-29) 745-33-93

**POWIATOWY URZĄD PRACY
w Ostrowi Mazowieckiej**

07-300 Ostrów Mazowiecka ul. 3 Maja 55
Tel./fax (29) 74-533-93, 74-521-51, 74-521-52

Akceptuję:

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej
mgr Barbara Grabowska